

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.456/2007/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2007. október 4. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2007. június 12. napján kihirdetett 16.B.349/2006/18. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

I. r. vádlott börtönbüntetését 3 (három) év 6 (hat) hónapra súlyosítja, mellékbüntetésül 3 (három) év közügyektől eltiltást szab ki. A szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

II.rendű és III.rendű vádlottak cselekményét társtettesként elkövetettnek minősíti.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség összege helyesen 170 488 (egyszázhetvenezer-négyszáznyolcvannyolc) forint, amelyből I. r. vádlottat 82 213 (nyolcvankettőezer-kettőszáztizenhárom) forint, II. r. vádlottat 55 535 (ötvenötezer-ötszázharmincöt) forint, III. r. vádlottat 32 740 (harminckettőezer-hétszáznegyven) forint terheli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A nyilvános ülésen felmerült 28 800 (huszonnyolcezer-nyolcszáz) forint bűnügyi költségből I. r. vádlott 9000 (kilencezer) forintot, II. r. vádlott 9000 (kilencezer) forintot, III. r. vádlott pedig 10 800 (tízezer-nyolcszáz) forintot köteles megfizetni.

I. r. vádlott lakcíme: .

II. r. vádlott lakcíme: ., személyi igazolvány száma: 440784 IA.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság ítéletét a vádlottak és védőik tudomásul vették. Az ügyész mindhárom vádlott terhére súlyosítás céljából jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi jogorvoslatot fenntartotta. Álláspontja szerint I. r. vádlott, aki élettársa - III. r. vádlott - védelmében avatkozott bele a tettlegességbe nem volt jogos védelmi helyzetben, mivel ezt III. rendű vádlott vonatkozásában sem lehet megállapítani. Indítványozta I. r. vádlott szabadságvesztés-büntetésének felemelését a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésével, míg II. r. és III. r. vádlottak esetében intézkedés (próbára bocsátás) helyett pénzbüntetés kiszabását.

Az ítélet tábla az ügyészi fellebbezésre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében - a Be. 361. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel - nyilvános ülésen bírálta felül. Megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítást az eljárási szabályokat betartva folytatta le, a büntetőügy eldöntéséhez szükséges bizonyítékokat beszerezte, amelyeket mérlegelési körébe vont. A vádlottak beismerő vallomását hitelt érdemlőnek fogadta el, amit alátámasztott az igazságügyi orvosszakértői véleményen kívül I. sz. és II. sz. tanúk vallomása is.

A lényegét tekintve megalapozott tényállást az iratok tartalmára figyelemmel - a Be. 352. § (1) bekezdésének a/ pontja alapján - a következőkkel szükséges pontosítani és kiegészíteni:

A T-alakú tormarakó vas 1115 gramm súlyú, melynek hosszabbik vége 39 cm hosszú, és kifejezett hegyben végződik (nyomozati iratok 102. lapszám bűnjelvizsgálat).

II. r. vádlott 14 óra körül ért tanyája közelébe.

II. r. vádlott kisebb szúrt sérülést okozott a tormarakó vassal III. r. vádlottnak.

II. r. vádlott a dulakodás során III. r. vádlottat a jobb combján megharapta.

I. r. vádlott az eseményeket mindvégig látta, és amikor a két vádlott-társa a dulakodás hevében a földre került, elindult feléjük.

Tanú maradt a tanyaudvaron a kezében mobiltelefonnal.

II. r. vádlott élettársa - tanú - 15 óra körül ért haza.

Tanú 18 órakor telefonon tett bejelentést az OMSZ létavértesi mentőállomására. A mentők II. r. vádlottat 19 óra 40 perckor szállították Debrecenbe a Kenézy Gyula Kórház Baleseti Sebészetre.

II. r. vádlott fejtájéján legkevesebb 3 rb erőbehatás érvényesült, melyből 2 rb eszközös bántalmazástól, míg 1 rb - roncsolt lágyrész sérülés - eleséstől származott.

A tormarakó vas emberi élet kioltására alkalmas, vele tompa erőbehatásra létrejövő vagy szúrt sérülések okozhatók.

III. r. vádlott sérüléseivel kapcsolatban maradandó testi károsodás nem alakult ki.

E kiegészítésekkel és pontosításokkal a tényállás már mindenben megalapozott és a Be. 352. §-ának (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban irányadó.

A vádlottak bűnösségére levont következtetés és a cselekmények jogi minősítése is helyes. II. r. és III. r. vádlottak azonban a terhükre megállapított garázdaság vétségét a Btk. 20. §-ának (2) bekezdése szerinti társtettesként követték el. A garázdaság bűncselekményének védett jogi tárgya a köznyugalom, amelyet a vádlottak garázda magatartása közvetlenül sértett. A társtettesi minőség /de akár a csoportos elkövetés/ megállapításakor nincs annak jelentősége, hogy egymás ellen lépnek fel az elkövetők, II.rendű és III.rendű vádlottak e cselekményüket nem egymás sérelmére követték el, hanem egymás tevékenységéről tudva, közösen sértették a köznyugalmat.

A megyei bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy I. r. vádlott javára alkalmazható a Btk. 29. §-ában rögzített jogos védelem, ezen belül a (3) bekezdésben írt túllépés.

A Btk. 29. §-ában meghatározott jogintézmény a jogtalanság talajáról kiinduló támadást feltételez, illetve az ilyen támadás közvetlen veszélyét. Az irányadó tényállásból következik, hogy II. r. és III. r. vádlottak között kölcsönös verekedés alakult ki azzal, hogy a III. r. vádlott II.rendű vádlott „kihívását” elfogadva tettelegességre bocsátkozott. Kölcsönös és egyidejű támadás esetén pedig mindkét fél a jogtalanság talaján áll. Egyikük sincs jogos védelmi helyzetben még akkor sem, ha a kölcsönös bántalmazás során az egyik a másik fölé kerekedik és vele szemben erőfölénybe kerül.

III. r. vádlott javára nem lehet megállapítani, hogy jogtalan támadás érte, s ezt nem értékelhette ilyenként az eseményeket végig figyelemmel kísérő - élettársát a kihívás elfogadásától visszatartani igyekvő -

I. r. vádlott sem. A tévedés lehetősége is kizárt, tehát a „vélt jogos védelem” sem merülhet fel. Ha III. r. vádlottat nem érte jogtalan támadás, s etekintetben tévedésre sem lehet hivatkozni, akkor I. r. vádlott magatartása nem értékelhető a jogos védelem /tévedés/ körében, mert ő sem volt - a más személy elleni jogtalan támadást elhárítani jogosult - jogos védelmi helyzetben. Az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta a Btk. 29. §-ának (3) bekezdését, mint a büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő jogszabály-helyet, amely a jogos védelem túllépésénél irányadó. Ha nincs jogos védelmi helyzet, akkor a jogos védelem túllépéséről sem beszélhetünk.

I. r. vádlott emberi élet kioltására alkalmas eszközzel két ízben nagy erővel ütött II. r. vádlott jobb oldali halántékára és ezzel csonttöréssel, valamint lágyburok alatti vérzéssel járó súlyos sérüléseket okozott neki. E sérülések orvosi ellátás nélkül halálos kimenetellel jártak volna. Az elkövetés eszközére, a koponyára mért többszörös nagyerejű ütésre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított jogi minősítés e terhelt vonatkozásában

helytálló, a vádlott tudatában fel kellett merülnie a legsúlyosabb eredmény bekövetkezésének a lehetősége.

A cselekményt kiváltó előzmények miatt I. r. vádlott - aki élettársa testi épségét féltve avatkozott a verekezésbe - nyilvánvalóan nem direkt szándékkal cselekedett, hanem az általa felismert következménybe belenyugodva. Bűnösségének fokát tehát a Btk. 13. § II. fordulatában írt eshetőleges szándék jellemzi. Az emberölés büntettének a Btk. 16. §-a szerinti kísérlete közeli, mivel az eredmény bekövetkezésének lehetősége közvetlen és időben is közeli volt.

A büntetés kiszabása körében feltárt alanyi és tárgyi bűnösségi körülmények is kiegészítést igényelnek. I.rendű vádlott vonatkozásában további enyhítő körülmény az eshetőleges szándék, valamint a cselekmény kísérleti szakban maradása. Ez utóbbi azonban kisebb súllyal értékelhető annak közeli volta miatt. II.rendű és III. r. vádlottak terhére kell még figyelembe venni a garázdaság bűncselekményének nagymértékű elszaporodottságát, továbbá a társtettesi elkövetést.

E kiegészítések ellenére II. r. és III. r. vádlottakkal szemben az elsőfokú bíróság által alkalmazott intézkedés - a próbára bocsátás - megfelelően szolgálja a Btk. 37. §-ában írt büntetési célt, a társadalom védelmét. E vádlottak büntetlenségét, a cselekmény során elszenvedett sérüléseket szem előtt tartva az ítélőtábla szükségtelennek tartotta a pénzbüntetés alkalmazását az intézkedés helyett. Erre figyelemmel a súlyosításra irányuló ügyési fellebbezés II.rendű és III.rendű vádlottak tekintetében nem volt eredményes.

A korábban kifejtettek miatt I. r. vádlott esetében a büntetés korlátlan enyhítésére, a Btk. 29. §-a (3) bekezdésének felhívására nincs törvényes lehetőség. Az ítélőtábla e vádlott büntetését 3 év 6 hónapra súlyosította az enyhítő rendelkezések - Btk. 87. §-a (2) bekezdés b/ pontja - alkalmazásával. A törvényi minimumnál - 5 év - rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabását indokolják az enyhítő körülmények, valamint a cselekmény motívuma, az élettársa testi épségének féltése.

A Btk. 89. §-ának (2) bekezdése értelmében a 2 évet meghaladó tartamú szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése nem lehetséges, ezért az ítélőtábla a megyei bíróság ezen rendelkezését mellőzte.

Az elkövetett bűncselekmény jellegére tekintettel I.rendű vádlott méltatlanná vált a közügyek gyakorlásában való részvételre, ezért az ítélőtábla közügyektől eltiltás mellékbüntetést szabott ki - a főbüntetés tartamához igazodó mértékben - a Btk. 53. §-a és 55. §-ának (1) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság az eljárása során felmerült bűnügyi költséget pontatlanul számolta ki, amelyet a másodfokú bíróság pontosított és a vádlottak között megosztott, mivel az teljeskörűen elkülöníthető volt. A Be. 338. §-a (3) bekezdésének helyes értelmezése szerint főszabály a külön-külön kötelezés.

Az eddig írtakra tekintettel az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdésére tekintettel helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére a másodfokú bíróság a Be. 381. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel, a Be. 338. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján külön-külön kötelezte a vádlottakat.

Végezetül az ítélőtábla - az időközbeni változás miatt - rögzítette I. r. és II. r. vádlottak pontos lakcímét, valamint az utóbbi vádlott személyazonosító okmányának számát.

D e b r e c e n , 2007. október 4.

Dr. Ficsór Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Z á r a d é k :

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 16.B.349/2006/18. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal mindhárom vádlott tekintetében jogerős és I. r. vádlott vonatkozásában végrehajtható.

D e b r e c e n , 2007. október 4.

. Ficsór Gabriella sk.
a tanács elnöke